

VA-policy

– Steg 2 i arbetet med VA-planering i Rättviks kommun

Version 2016-11-10

Innehåll

INLEDNING	4
Samhällsutveckling	4
Vision Rättviks kommun	4
Utveckling	4
UTMANINGAR	5
Utanför kommunalt verksamhetsområde	5
Inom kommunalt verksamhetsområde	5
STÄLLNINGSTAGANDEN	6
Övergripande	6
Utanför kommunalt verksamhetsområde	6
Inom kommunalt verksamhetsområde	7
ANSVAR OCH ROLLER	7

Omslagsbild: Backa, © Martin Litens

INLEDNING

Detta dokument är en vatten- och avloppspolicy (VA-policy) för Rättviks kommun. I VA-policyn anges övergripande ställningstaganden för VA-försörjningen med riktlinjer för dess utveckling.

VA-policyns syfte är att skapa förutsättningar för att prioritera insatser för att uppnå en hållbar VA-försörjning utifrån de lokala förutsättningarna. VA-policyn har tagits fram med utgångspunkt i VA-översikten, ett förvaltningsövergripande arbete och diskussioner i politiska forum.

VA-policyn är styrande för VA-planeringen, vilken är en viktig del i kommunens översiktliga planering.

Utgångspunkten i VA-policyn är de lagkrav som gäller inom VA-försörjningen, exempelvis Miljöbalken, Vattentjänstlagen, Plan- och bygglagen, Vattendirektivet och olika förordningar och föreskrifter (ex dricksvatten). Det finns också olika nationella och regionala miljömål som ska beaktas liksom lokala mål och visioner.

Aktualiseringsförklaring eller revidering av VA-policyn bör ske varje mandatperiod.

Samhällsutveckling

Vision Rättviks kommun

Rättvik – där tradition möter framtid.

Rättvik är en tillväxtkommun som kännetecknas av att vara ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbar. Besöksnäringen har en fortsatt stark utveckling och näringslivet präglas av entreprenörsanda, småskalighet, mångfald och jämställdhet.

Här finns de mest attraktiva boendemiljöerna med hög livskvalitet, trygghet, goda pendlingsmöjligheter och service för våra invånare och besökare, vilket bidrar till vår ökade inflyttning. Bidrar till trivseln gör också vårt rika kultur- och föreningsliv samt vår unika natur. Bevarade traditioner, nytänkande och mod i samklang skapar en fantastisk livsmiljö.

Utveckling

Befolkningen i kommunen uppgår idag till ca 10 800 invånare. Rättvik tillhör en av Sveriges mest attraktiva besöksorter och invånarantalet tredubblas vissa delar av året. Medelåldern i kommunen är hög och idag är antalet personer som avlider högre än antalet födda barn. Samtidigt visar befolkningsstatistiken på en positiv inflyttningstrend som oftast överstiger födelseunderskottet.

Rättviks kommun strävar efter att öka invånarantalet i kommunen och bedömningen i nuläget är att befolkningen år 2025 kommer att uppgå till 12 000 personer.

Översiktsplanarbetet pågår i Rättviks kommun och nedanstående fokus vad gäller planerad ny bebyggelse är att förvänta.

- Planerad ny bebyggelse fokuseras främst till de tre större tätorterna Rättvik, Vikarbyn och Furudal.
- Det finns en planberedskap i kommunen med ett stort antal områden som är detaljplanelagda för bostäder men som inte tagits i anspråk. För småhus finns det planlagda områden på kommunal mark som medger ca 200 tomter och ca 40 på privat mark. För flerbostadshus finns beredskap för ca 200 lägenheter (grovt uppskattat).
- Utanför de tre större tätorterna tillkommer nybyggnation i princip endast genom bygglov till enskilda hus.
- Förtätning är möjlig genom befintliga obebyggda byggrätter både i tätorterna och i flertalet byar.
- Strandnära bebyggelse avses att möjliggöras i s.k. LIS- områden (landsbygdsutveckling i strandnära läge). Potentiella LIS-områden har inventerats och vidare arbete fortgår inom ramen för översiktsplanarbetet.

UTMANINGAR

Utanför kommunalt verksamhetsområde

Gällande gemensamhetsanläggningar och enskilda VA anläggningar utanför kommunalt verksamhetsområde för VA finns följande utmaningar:

- De flesta enskilda avloppsanläggningar är äldre, vilket kan innebära att de inte uppfyller dagens krav, vilket innebär att de förorenar eller riskerar att förorena närbelägna vattentäkter och vattendrag. De flesta enskilda avlopp kommer att behöva åtgärdas.
- Skapa organisatoriska resurser för tillsyn av enskilda avlopp, för att möjliggöra hållbara VA-lösningar.
- Flera enskilda och gemensamma dricksvattenbrunnar har problem med förhöjda halter av uran, radon, kalk och koliforma bakterier i dricksvattnet. Gemensamhetsanläggningar behöver förbättra vattenskydd, egenkontroll, organisation och tekniskt underhåll.

Inom kommunalt verksamhetsområde

Inom det kommunala verksamhetsområdet för VA finns följande utmaningar:

- Skapa ekonomiska och organisatoriska resurser för att genomföra en långsiktig förnyelse av befintligt ledningsnät och VA-anläggningar.
- Skapa ekonomiska och organisatoriska resurser för att genomföra utökning av det kommunala verksamhetsområdet, vilket även kan innebära ombyggnation och kapacitetsökningar i befintliga VA-anläggningar.
- Skapa en långsiktig och hållbar dagvattenhantering.

STÄLLNINGSTAGANDEN

Övergripande

Övergripande ställningstaganden:

- Vi ska ha en långsiktigt hållbar VA-försörjning utifrån de lokala förutsättningarna med beaktande av miljö, hälsa och ekonomi.
- Alla fastigheter i kommunen med behov av avloppsförsörjning ska ha en anläggning som är godkänd gällande både utformning och drift.
- Dricksvattentäkter (gemensamhetsanläggningar och kommunala) bör skyddas genom vattenskyddsområden och skyddsföreskrifter samt ska ha en väl fungerande egenkontroll.
- VA-planen ska beakta möjligheter till anslutning av närliggande områden som sammantaget medför ekonomiska synergier för utbyggnad och drift.
- En långsiktigt hållbar dagvattenhantering utifrån lokala förutsättningar ska eftersträvas.
- Inom kommun och VA-bolag ska det finnas ett nätverk för VA-frågor och VA-planering.
- Kommunens och VA-huvudmannens arbete med en långsiktig VA-försörjning ska styras genom god framförhållning och kommunikation med medborgare.

Utanför kommunalt verksamhetsområde

Ställningstaganden utanför kommunalt verksamhetsområde:

- Enskild och gemensam VA-försörjning ska uppfylla gällande krav. Fastighetsägare och föreningar ska ta ansvar för sina anläggningars påverkan på hälsa och omgivande miljö.
- Tillsyn enligt Miljöbalken ska prioriteras i de områden som inte avses byggas ut med kommunalt VA inom de närmsta 10 åren.
- Kommunal VA-rådgivning ska finnas i syfte att skapa hållbara lösningar för fastighetsägare och föreningar.
- Om utbyggnad av kommunalt VA planeras, kan en bristfällig enskild anläggning föreläggas med krav i väntan på utbyggnad. Insatsen ska vara skälig och anpassas till riskbild och tidpunkt för anslutning. Tillstånd kan vara tidsbegränsade med krav att ansluta sig till kommunal anläggning när förutsättningar finns.

Inom kommunalt verksamhetsområde

Ställningstaganden inom kommunalt verksamhetsområde:

- Anslutna till kommunal VA-anläggning ska ha tillgång till dricksvatten av god kvalitet och i tillräcklig mängd.
- Driftsäkerhet ska upprätthållas och en förnyelse- och underhållsplanering som ger en långsiktigt hållbar kommunal VA-anläggning ska finnas.
- Näringsämnen från avloppsslam bör återföras till kretsloppet.
- Dag- och dränvatten ska i möjligaste mån separeras från spillvatten.
- Befintliga enskilda avloppsanläggningar inom kommunalt verksamhetsområde bör anslutas till kommunal VA-anläggning.

ANSVAR OCH ROLLER

I nedanstående tabell beskrivs ansvarsfördelning och arbetsgång i samband med VA-utbyggnadsärenden.

Ansvar	Aktivitet
Miljö- och byggenheten	Information till fastighetsägare. Initiera VA-ärenden. Stäm av intresse för gemensamhetsanläggning. Behjälplig internt i vägvalsutredning.
Mark- och planenheten	Framtida behov, avgränsningar. Initiera vägvalsutredning. Information till fastighetsägare. Underlag för verksamhetsområdesgränser.
Rättviks Teknik AB	Genomföra vägvalsutredning. Information till fastighetsägare. Ta fram verksamhetsområde och finansiering för beslut (KF).
Rättviks Teknik AB	Detaljprojektering utifrån vägval. Information till fastighetsägare. Ledningsrättsförrättning. Utbyggnad. Anvisa anslutningspunkt för fastighetsägare.
Fastighetsägare	Bygga ledning från byggnad till anslutningspunkt.